

ÖZET

T.C.
ANKARA
11. İŞ MAHKEMESİ

GEREKÇELİ KARAR

ESAS NO : 2010/871 Esas
KARAR NO : 2011/409 Karar

HAKİM : ALİ UĞUZ 29554
KATİP : AYSEL KAHRAMAN 47141

DAVACI : MURAT MATPAN'I TEMSİLEN TÜRKİYE YOL-İŞ SENDİKASI
VEKİLLERİ : AV. SÜLEYMAN BAŞTERZİ - AV. M. ULAŞ DEĞİRMENCI

DAVALI : KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
VEKİLLERİ : AV. AFET ADEM - AV. YEŞİM ERDOĞAN - AV. ZEYNEP ÖZCAN

İHBAR OLUNANLAR: 1- GÜNAYLAR PET. MÜT. İTH. İHR. ŞTİ.
2- İM-FA TARIM İNŞ. SAN. VE TİC. ŞTİ.
3- MİRHAN İNŞ. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
4- EN-KA TEM.SAN.TİC.LTD. ŞTİ.
5- SA-TO TAŞ. İNŞ. SAN. LTD. ŞTİ.
6- ÖZYİĞİTSEN LTD. ŞTİ.
7- MİROĞULLARI İNŞ. SAN. TİC. LTD. ŞTİ.
8- UMUT İNŞ. - ÇELİKER LTD. ORT. GİR.
9- ERDAĞ İNŞ. İTH. İRH. SAN. LTD. ŞTİ.
10- RAYT İNŞ. TEM. GÜV. SAN. LTD. ŞTİ.
11- ÇELİKER TAŞ. TEM. İNŞ. SAN. LTD. ŞTİ.
12- İŞBİLİR LTD. ŞTİ.
13- ÖZGÜNEŞ - KEMAL TORAMAN ORT. GİR.
14- ENZEL İNŞ. LTD. ŞTİ.
15- ÇE-TA TAŞ. İNŞ. TEM. LTD. ŞTİ.
16- KAYRAM İNŞ. BİLG. TURZ. VE MAD. LTD. ŞTİ.

DAVA : TESPİT VE ALACAK
DAVA TARİHİ : 06.10.2010
KARAR TARİHİ : 20.05.2011

DAVA

Davacı vekili, Mahkememize verdiği 06.10.2010 tarihli dilekçesinde davacı 870 Karayolları işçisi hakkında ilk işe giristen itibaren davalı Karayolları Genel Müdürlüğü işçisi olduklarının tespitini ve 13. dönem TİS kaynaklı fark ücret alacaklarının tahsilini tek bir dava dilekçesi ile talep etmiş olmakla Mahkememize davacıların isimlerinin ayrı ayrı Uypap üzerinden Mahkeme esasına girilmesine, taraflar arasında mecburi dava arkadaşlığı bulunmadığından davaların tensiben tefriğine karar verilmiş, tefrikten sonra baş dosya üzerinden seri dava usulüne göre yargılamaya başlanmıştır.

4857 Sayılı İş Kanununda alt işveren ilişkisi 2. ve 3. maddelerde düzenlenmiştir. Kanunun 2. maddesinde asıl işveren alt işveren ilişkisi tanımlanmış işçilik hak ve alacakları yönünden alt işverenle asıl işverenin müteselsilen sorumlu tutulması esası benimsenmiş, asıl işveren alt işveren ilişkisi hukuka aykırı gerçekleştirildiğinde, yani muvazaalı olarak düzenlendiğinde müteselsil sorumluluktan daha ağır bir yaptırım olan "aksi halde ve genel olarak asıl işveren alt işveren ilişkisinin muvazaalı işleme dayandığı kabul edilerek alt işveren işçilerinin başlangıçtan itibaren asıl işveren işçisi sayılarak işlem görürler" şeklinde hükme bağlanmıştır.

Yargıtay yerleşik içtihadı ile, 5538 sayılı yasayla İş Kanununun 2. maddesine eklenen 8. ve 9. fıkralar ile kamu kurumları lehine ayrıcalık getiren düzenlemeye rağmen kamu işverenleri bakımından farklı bir uygulamaya gidilemeyeceği, muvazaanın genel olarak Borçlar Kanununda düzenlenmiş bir konu olduğu ve yaptırımının muvazaalı işleme ulaşılacak istenen sonuca ulaşılmasının önlenmesi şeklinde ortaya çıktığı, İş Kanununun 2. maddesine eklenen 8. ve 9. fıkralarda kamu kurumları lehine getirilen istisna hükümlerinin muvazaanın koşullarını ve yaptırımını değiştirmediği, aksi halde muvazaalı işçi gerek işverenin işçisi ise, diğer işçilerle aynı ücreti talep edememesinin İş Kanununun 5. maddesindeki eşitlik ilkesine de aykırı olacağı ve işçinin koşulları bulunmasına rağmen toplu iş sözleşmesinden yararlandırılmamasının temelini Anayasada bulunan sendikacı hakları engelleyeceği sonucuna varmaktadır.

Mahkememizce yapılan incelemede ayrıca, Yargıtayın bu içtihadına ve açıklanan doktrin görüşlerine rağmen, davalı Karayolları Genel Müdürlüğünün muvazaalı olduğu tespit edilen dava konusu uygulamasının İş Kanununa 5538 sayılı yasayla eklenen istisna hükümlü ile korunmasının Türkiye'nin taraf olduğu 94 sayılı ILO Sözleşmesine de aykırı olduğu sonucuna varılmıştır. Söz konusu ILO Sözleşmesinin 2. maddesi incelendiğinde Kamu Kurumundan iş alan alt işverenlerin ve yüklenicilerin çalıştırdıkları işçilere ödenen hakların o bölgede veya yoksa yakın bölgede çalışan ve aynı işi yapan işçilere ödenen hakların aynı olması konusunda Kamu Kurumlarına yükümlülük getirdiği, buna karşın İş Kanununun 2. maddesinde getirilen hükümlerin ILO Sözleşmesinde düzenlenen hükümlere ters bir düzenleme olduğu, Anayasa'nın 90. maddesine göre onaylanması uygun bulunup, onaylanan ILO Sözleşmeleri İç Hukuk Kuralı olarak kabul edildiğinden, Anayasaya göre Kanunların da üstünde olan ILO Sözleşmesi hükümleri ile İş Kanununda yapılan düzenleme bir birine aykırıdır. Yukarıdan itibaren açıklanan, değerlendirilen ve sayılan delillerin içerisinde yer alan ve yargılama kapsamında 17 alt işveren firma tarafından davalı Karayolları Müdürlüğü ile yapılan sözleşme içerikleri, işçilerin fiili olarak yaptığı çalışmalar ve tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde, davalı Karayollarının yaptığı hizmet alım sözleşmelerinin tarafı alt işverenlerin bordro işvereninden öteye gidemediği, söz konusu sözleşmelerin doktrin görüşü, yerleşik Yargıtay içtihatları ve taraf olduğumuz ILO Sözleşme hükümleri doğrultusunda açıkça muvazaalı olduğu anlaşılmış, davacıların statüleri ve talepleri değerlendirilerek, açık muvazaalı nedeni ile davacı işçilerin başından beri davalı Karayolları işçisi olduğunun tespitine karar vermek gerekmiştir.

Yine bilirkişilerce yapılan hesaplamalar doğrultusunda, başından beri Karayolları işçisi olduğunun kabulüne karar verilen davacının üyesi bulunduğu Yol-İş Sendikası ile Karayolları Genel Müdürlüğü arasında imzalanan 13. Dönem TİS'den kaynaklı yevmiye alacağının, fazlaya ilişkin hakları saklı tutularak kısmen kabulüne karar vermek gerekmiş ve aşağıdaki hüküm fıkrası kurulmuştur.

H Ü K Ü M : Yukarıda açıklanan nedenlerle,

- 1- Davanın KISMEN KABULÜNE,
- 2- Davalı Karayolları Genel Müdürlüğü ile yüklenici firmalar arasındaki sözleşme ilişkisi muvazalı olduğundan, davacının ilk işe giriş tarihinden itibaren davalı Karayolları Genel Müdürlüğü işçisi olduğunun TESPİTİNE,
- 3- Davacı işçinin sendika üyeliğine girişi davalı Karayollarına bildirildiğinden, davalı Karayolları Genel Müdürlüğü ile Yol-İş Sendikası arasında bağitlanmış bulunan 13. Dönem TİS den kaynaklı yevmiye alacağının, bilirkişi raporunda hesaplandığı üzere 2.783,31 TL nin davalıdan alınarak davacıya VERİLMESİNE, davacının fazlaya ilişkin yevmiye talebinin REDDİNE, yasal kesintilerin tediye sırasında nazara alınmasına, davacının Toplu İş Sözleşmesinden kaynaklı diğer alacak haklarının SAKLI TUTULMASINA,
- 4- Davalı Kurum harçtan muaf olmakla peşin harç ve islah ile alınan 1.669,00 TL harcin karar kesinleştiğinde ve istek halinde davacıya İADESİNE,
- 5- Davacı lehine takdir olunan 1.100,00 TL vekalet ücretinin davalıdan alınarak davacıya VERİLMESİNE,
- 6- Reddine karar verilen miktar üzerinden davalı lehine takdir olunan 7.070,00 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalıya VERİLMESİNE,
- 7- Davacı tarafından harç dışında karşılana toplam 427,00 TL yargılama giderinden kabul ve red oranı gözönünde tutularak taktiren 12,00 TL nin davalıdan alınarak davacıya verilmesine, bakiyenin üzerinde BIRAKILMASINA,

Dair verilen karar davacı vekilinin yüzüne karşı 8 gün içerisinde, davalı vekili ile ihbar olunanların yokluğunda 8 gün içerisinde Yargıtay'a başvuruabileceklerinin ihtarata ile açıkça okunup usulen anıldı. 20.05.2011

Katip

Hakim 29554

T.C.
YARGITAY
9. Hukuk Dairesi

YARGITAY İLAMI

ESAS NO : 2011/37686
KARAR NO : 2011/39800

MAHKEMESİ : Ankara 11. İş Mahkemesi
TARİHİ : 20/05/2011
NUMARASI : 2010/871-2011/409
DAVACI : MURAT MATPAN ADINA SÜLEYMAN BAŞTERZİ
DAVALI : T.C KARAYOLLARI GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ADINA AVUKAT
AFET ADEM

İHBAR

OLUNANLAR:

1- GÜNAYLAR PET MÜT İHT İHR ŞTİ 2- MİRHAN İNŞ SAN
TİC LTD ŞTİ 3- ENKA TEM SAN TİC LTD ŞTİ 4- SA TO TAŞ
İNŞ SAN TİC LTD ŞTİ 5- MİROĞULLARI İNŞ SAN TİC LTD
ŞTİ 6- RAYT İNŞ TEM GÜV SAN LTD ŞTİ 7- ÇELİKER TAŞ
TEM İNŞ SAN TİC LTD ŞTİ 8- ÖZ GÜNEŞ KEMAL
TORAMAN ORT GİR 9- ENZEL İNŞ 10- ÖZYİĞİTSEN LTD
ŞTİ 11- ERDAĞ İNŞ İTH İHR SAN LTD 12- ÇETA TAŞ İNŞ
TEM LTD ŞTİ 13- İŞ BİLİR LTD ŞTİ 14- İM FA TARIM İNŞ
SAN VE TİC 15- UMUT İNŞ ÇELİKER LTD ORT GİR
16- KAYRAM İNŞ

DAVA : Taraflar arasındaki, davacı işçinin baştan itibaren davalının işçisi olduğunun tespiti ile toplu iş sözleşmesine dayanan ücret farkının ödetilmesi davasının yapılan yargılaması sonunda; ilamda yazılı nedenlerle gerçekleşen miktarın faiziyle birlikte davalıdan alınarak davacıya verilmesine ilişkin hükmün süresi içinde duruşmalı olarak temyizden incelenmesi taraflar avukatlarının istenilmesi üzerine dosya incelenerek işin duruşmaya tabi olduğu anlaşılmış ve duruşma için 25.10.2011 Salı günü tayin edilerek taraflara çağrı kağıdı gönderilmişti. Duruşma günü davalı adına Avukat Afet Erdem ve Yeşim Erdoğan ile karşı taraf adına Avukat Süleyman Başterzi ve Muharrem Ulaş Değirmenci geldiler. Duruşmaya başlanarak hazır bulunan avukatların sözlü açıklamaları dinlendikten sonra duruşmaya son verilerek Tetkik Hakimi Ş.Çil tarafından düzenlenen rapor sunuldu, dosya incelendi, gereği konuşulup düşünüldü:

YARGITAY KARARI

Dosyadaki yazılara, kararın dayandığı delillerle kanuni gerektirici sebeplere ve özellikle delillerin takdirinde bir isabetsizlik görülmemesine göre, yerinde bulunmayan bütün temyiz itirazlarının reddi ile usul ve kanuna uygun olan hükmün ONANMASINA, davacı yararına takdir edilen 825.00 TL. duruşma avukatlık parasının karşı tarafa yükletilmesine, 25.10.2011 gününde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye	Üye
M.Kılıçoğlu	T.Özmen	M.Çamur	M.Arı	N.Karababa

<u>HARC</u>	<u>TL.</u>
18.40	Onama
18.40	Peşin
<hr/>	
00.00	Kalan
BK	